

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5575/21
20.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Светлане Павић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиоца “NDM Leasing” д.о.о., са седиштем у Београду, ул. Рајка Митића бр. 28Б, МБ: ..., ПИБ: ..., кога заступа пуномоћник Милица Жаркић, адвокат из Београда, ул. Цара Уроша бр. 26, против туженог АА из ..., ул. ... бр. ..., ЈМБГ: ..., кога заступа пуномоћник Драган Марковић, адвокат из Београда, ул. Цвијићева бр. 107, ради дуга, вредност предмета спора 17.655.863,26 динара, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П бр. 6521/18 од 11.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 20.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П бр. 6521/18 од 11.05.2021. године, у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован тужбени захтев тужиоца “NDM Leasing” д.о.о. из Београда, којим је тражио да се обавезе тужени да му на име дуга исплати износ од 17.655.863,26 динара, са законском затезном каматом почев од 03.02.2018. године, па до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П бр. 6521/18 од 11.05.2021. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац “NDM Leasing” д.о.о., да туженом АА накнади трошкове поступка у укупном износу од 195.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 75.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 17.655.863,26 динара, са законском затезном каматом почев од 03.02.2018. године, па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 366.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11, са свим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба туженог основана.

У поступку пред првостепеним судом, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне.

Према чињеничном утврђењу произлази да је правни претходник тужиоца “Нуро Алпе-Adria-bank” а.д. Београд, као давалац лизинга, са Привредним друштвом “Mega Photo” д.о.о. Београд, као корисником лизинга, дана 20.06.2005. године, закључио пет уговора о финансијском лизингу и то уговоре БГ05508, БГ05509, БГ05510, БГ05512 и БГ05511, дана 22.06.2009. године, уговоре БГ05553, БГ05554, дана 30.08.2005. године, уговоре БГ06128 и БГ06129 и дана 04.10.2005. године, уговоре БГ06282 и БГ06283. Тужилац се као давалац лизинга обавезао да наведеном привредном друштву на коришћење преда више покретних ствари, чија је вредност утврђена наведеним уговором, а исто привредно друштво, као корисник лизинга, се обавезало да тужиоцу исплаћује тачно одређене месечне лизинг рате. Утврђено је да је тужени који је и био законски заступник наведеног привредног друштва са правним претходником тужиоца закључио више уговора о јемству којима је јемчио за наведене уговоре о финансијском лизингу и то дана 20.06.2005. године, за уговоре БГ05508, БГ05509, БГ05510, БГ05512, за износ покретних ствари од 75.097,85 евра, за уговор о јемству склопљен истог дана број БГ05511, за износ од 119.243,40 динара, дана 23.06.2005. године за уговор о финансијском лизингу БГ05553 од 22.06.2005. године, за износ од 119.830,80 динара, ког дана је склопљен и уговор о јемству за уговор о финансијском лизингу БГ05554 за износ од 82.904,40 динара, дана 31.08.2005. године, уговор о јемству за уговор о финансијском лизингу БГ06128 од 30.08.2005. године, а за износ од 118.069,20 евра, као и за уговор о финансијском лизингу БГ06129 од 30.08.2005. године, за износ од 82.200,60 евра и дана 04.10.2005. године, уговор о јемству за уговоре о финансијском лизингу БГ06282 и БГ06283, за износ од 93.862,80 евра. Овим уговорима тужени се обавезао као супсидијарни јемац јер његова обавеза настаје тек онда када поверилац позове главног дужника да испуни своју обавезу, а овај

то не учини. Такође, утврђено је да је у свим уговорима о финансијском лизингу, предвиђена обавеза главног дужника као корисника лизинга да лизинг рате отплаћује у шездесет једнаких рата. Главни дужник није редовно исплаћивао лизинг рате, међутим, до раскида уговора није дошло, већ су уговорне стране по наведеним уговорима о финансијском лизингу дана 04.04.2013. године, склопиле споразум о измиривању новчаних обавеза преузетих уговорима о финансијском лизингу, на који начин је главном дужнику омогућен репрограм дуговања и олакшавање испуњења обавеза тада у износу од 177.891,37 евра. Како главни дужник није испунио обавезу из преузетог споразума, с обзиром да је тужиоцу уплатио само износ од 32.431,25 динара, то је тужилац дана 08.01.2018. године, истом послао опомену пред утужење, а дана 02.02.2018. године и главном дужнику и овде туженом као јемцу, послао једнострани раскид напред наведеног споразума, јер је остало дуговање по наведеном споразуму у износу од 145.439,64 евра, који износ се потражује предметном тужбом у динарској противвредности. Такође, утврђено је да је правни претходник тужиоца иницирао и извршни поступак на основу веродостојне исправе, а ради повраћаја предмета лизинга, те је донето решење о извршењу Ии 16247/2015, на основу ког решења је јавни извршитељ Немања Протић дана 27.11.2015. године, донео закључак под бројем 466/2015, којим се одређује спровођење извршења одређеног решењем о извршењу одузимањем покретних ствари од извршног дужника-наведеног привредног друштва које су биле предмет лизинга под једанаест уговора о лизингу.

Првостепени суд је полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, оценио да је тужбени захтев тужиоца основан у односу на туженог као солидарног јемца, имајући у виду да је исти уговорима о јемству од 20.06.2005. године, 23.06.2005. године, 31.08.2005. године и 04.10.2005. године, јемчио за једанаест уговора о финансијском лизингу, за које уговоре главни дужник "Mega Photo" д.о.о., није испунио обавезу у укупном износу од 145.439,64 евра, што представља динарску противвредност од 17.655.863,26 динара, због чега је применом одредаба из члана 17, 262, 305, 371 и 1019 Закона о облигационим односима одлучио као у ставу првом изреке. Одлучујући о приговору туженог о застарелости потраживања, првостепени суд је оценио да је исти неоснован, имајући у виду да предметна обавеза туженог као супсидијарног јемца произлази из споразума од 04.04.2013. године, који је правни претходник тужиоца склопио са главним дужником, Привредним друштвом "Mega Photo" д.о.о., о измиривању новчаних обавеза преузетих уговорима о финансијском лизингу, а који споразум је због неблаговременог испуњења од стране главног дужника тужилац једнострано раскинуо дана 02.02.2018. године, а да је тужба у овој правној ствари поднета 25.04.2018. године.

Оцењујући жалбене наводе туженог, овај суд налази да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право и то одредбу члана 1019 Закона о облигационим односима, када је усвојио тужбени захтев тужиоца у односу на туженог као супсидијарног јемца.

Наиме, одредбом члана 1004 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, прописано је да од јемца се може захтевати испуњење обавезе тек након што је главни дужник не испуни у року одређеном у писменом позиву (супсидијарно јемство), те да од супсидијарног јемца, поверилац може тражити испуњење обавезе иако није пре тога

позвао главног дужника на испуњење обавезе, ако је очигледно да се из средстава главног дужника не може остварити њено испуњење, или ако је главни дужник пао под стечај. Одредбом става 3 и 4 наведеног члана регулисана је садржина солидарног јемства и обавезе истог, па је цитираним одредбама прописано да уколико се јемац обавезао као јемац-платац, онда он одговора повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење, било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство). Јемац за обавезу насталу из уговора у привреди одговара као јемац-платац, ако није што друго уговорено. Одредбом члана 1019 став 1 и 2 овог Закона, прописано је да застарелошћу обавезе главног дужника застарева и обавеза јемца. Када је рок за застарелост обавезе главног дужника дужи од две године, обавеза јемца застарева по истеку две године од доспелости обавезе главног дужника, изузев кад јемац одговара солидарно са дужником, док је ставом 3 овог члана прописано да прекид застаревања потраживања према главном дужнику дејствује и према јемцу, само ако је до прекида дошло неким поступком повериоца пред судом против главног дужника.

У конкретном случају, свих једанаест уговора о финансијском лизингу од 20.06.2005. године, 22.06.2005. године, 30.08.2005. године и 04.10.2005. године, закључени су између правног претходника тужиоца, као банке-лизинг куће, као даваоца лизинга и предузећа "Mega Photo" д.о.о., као корисника лизинга, односно између два правна субјекта, а што би се могло третирати као уговори у привреди. Међутим, у свим уговорима о јемству којима је тужени јемчио за наведене уговоре о финансијском лизингу, а који су закључивани 20.06.2005. године, 23.06.2005. године, 31.08.2005. године и 04.10.2005. године, одређена је улога туженог као супсидијарног јемца, с обзиром на то да је у свим уговорима договорено да ће његова обавеза за исплату лизинг суме наступити тек онда уколико главни дужник не испуни обавезу у року одређеном за њено испуњење, а што је према члану 1004 став 1 ЗОО карактеристика супсидијарног јемства, која чињеница током првостепеног поступка међу странкама и није била спорна.

По налажењу овог суда, првостепени суд је приликом одлучивања о приговору туженог о застарелости потраживања погрешно почетак рока застарелости потраживања према туженом као супсидијарном јемцу везао за споразум о измиривању новчаних обавеза преузетих уговорима о финансијском лизингу од 04.04.2013. године, а којим је главном дужнику Привредном друштву "Mega Photo" д.о.о., дозвољен репрограм дуговања по наведеним уговорима о финансијском лизингу, који споразум је од стране тужиоца једнострано раскинут 02.02.2018. године, будући да главни дужник није редовно испуњавао обавезе по наведеном споразуму, третирајући такав споразум разлогом за прекид застаревања потраживања и у односу на туженог као јемца, занемарујући при томе одредбу члана 1019 став 3 Закона о облигационим односима, која на јасан начин регулише да прекид застаревања потраживања према главном дужнику дејствује и према јемцу само ако је до прекида дошло неким поступком повериоца пред судом против главног дужника, што у овом случају није у питању, јер споразум странака представља сагласност воља уговорних страна на који ће начин решити свој однос, а не решавање спора тражењем судске заштите. При томе, из чињеничног стања недвосмислено произлази да је тужилац током 2015.године пред извршним судом покренуо поступак извршења, а који се састоји у повраћају покретних

ствари које су биле предмет лизинга, али не и ради наплате преосталог потраживања, због чега се и иницирање тог извршног поступка не може сматрати прекидом у смислу одредбе члана 1019 став 3 Закона о облигационим односима, тим пре што је и тај извршни поступак инициран када је потраживање према туженом као супсидијарном јемцу већ застарело.

Ово због тога што је у конкретном случају, главни дужник био у обавези да све лизинг рате исплати за шездесет месеци континуирано, чиме је крајњи рок за исплату свих рата истекао најкасније 04.10.2010. године, имајући у виду да су уговори о финансијском лизингу склопљени 2005. године. Обавезе исплате лизинг рата по наведеним уговорима у односу на главног дужника застаревају за десет година у смислу одредбе члана 371 Закона о облигационим односима, због чега се у овом случају има применити одредба члана 1019 став 2 овог Закона, која прописује да уколико је рок за застаревање обавезе главног дужника дужи од две године, онда обавеза јемца застарева по истеку две године од доспелости обавезе главног дужника, изузев у случајевима када јемац одговара солидарно са дужником.

Како у овом случају тужени као јемац не одговара солидарно са главним дужником, с обзиром да је његово јемство било дефинисано као супсидијарно, то је застарелост потраживања тужиоца према туженом као супсидијарном јемцу наступила током 2012. године, имајући у виду да је доспелост за задњих рата наступила 2010.године, због чега је застарелост за уговоре БГ05508, БГ05509, БГ05510, БГ05512 и БГ05511, сви од 20.06.2005. године, наступила дана 21.06.2012. године, за уговоре БГ0553 и БГ05554 оба од 22.06.2005. године, 23.06.2012. године, за уговоре БГ06128 и БГ06129 од 30.08.2005. године, застарелост је наступила 31.08.2012. године и за уговоре БГ06282 и БГ06283 од 04.10.2005. године, застарелост је наступила 05.10.2012. године, па како је тужба у овој правној ствари поднета 25.04.2018. године, то је основан приговор туженог о застарелости потраживања у овој правној ствари.

Имајући у виду напред изнето, ожалбена пресуда је у смислу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП, преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца и одлучено као у ставу првом изреке.

У смислу одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП, преиначена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке ожалбене пресуде, с обзиром да одлука о трошковима поступка сагласно одредби из члана 153 ЗПП, зависи од успеха странака у спору, па странка која изгуби парницу дужна је да супротној страни надокнади трошкове поступка. У смислу одредбе члана 154 ЗПП, овај суд је туженом досудио трошкове који су били нужни и неопходни за вођење овог поступка и то износ од 37.500,00 динара, на име састава одговора на тужбу од 21.06.2018. године, за приступ пуномоћника туженог на три одржана рочишта и то у дане 05.03.2019., 28.12.2020. године и 11.05.2021. године, у износима од по 39.000,00 динара и накнаду на име приступа пуномоћника туженог на два неодржана рочишта и то у дане 22.10.2019. и 18.05.2021. године, у износима од по 20.250,00 динара, па је одлучено као у ставу другом изреке.

Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженом надокнади трошкове другостепеног поступка у укупном износу од 75.000,00 динара и то на име састава жалбе.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић,с.р.**

За тачност оправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић